

Polttaa omia savukkeitaan

Aina välillä käteen sattuu kirja, josta pitää enemmän kuin monesta muusta. Sellainen teos, josta tekee mieli kertoa ihmisille, joiden ei tee mieli kuunnella.

Viktor E. Frankl, wieniläinen lääkäri ja logoterapiaksi kut sutun teorian kehittäjä, vietti eurooppalaisena juutalaisena oman aikansa ensin Auschwitzin ja sitten Dachau keskitysleireissä. Esipuheessaan teokseensa *Ihmisyiden rajalla* hän sanoo, ettei halua enää esittää keskitysleirien kauhuja, sillä niistä on jo puhuttu niin paljon. Sen sijaan hän sanoo haluavansa keskittyä kirjassa ihmisen kokemuksiin. Myöhemmin hän pääty kehittämään mainitsemani logoterapian, jonka pääajatus on tukea ihmisen omaa tarkoitusta ja sen löytämistä; surullisen kuuluisaa *elämän tarkoitusta*. Logoterapian nimi tulee kreikan kielen sanasta *logos*, joka viittaa sekä *henkeen* että *tarkoitukseen*.

Olen aina pitänyt lainauksista. Ne ovat tyylikkääitä keinoja tiivistää jokin hieno ajatus sellaiseen muotoon, että sen muistaa vielä pitkänkin ajan päästä. Toisaalta ne ovat usein liian hoettuja ja kliseisiä; lauseita, jotka sisältävät näennäisiä oivalluksia asioista ja elämästä ja joiden ymmärtäminen ei sitten lopulta avaakaan elämässä mitään uutta.

Päädyin kirjoittamaan muistiin Franklin teoksesta kaksi kohtaa. Ne

ovat nähdäkseni saman asian molemmat puolet. Lainaan suoraan. Ensimmäinen koskee savukkeita, keskitysleirin valuuutta.

... ja vielä tärkeämpää oli, että savukkeet saattoi vaihtaa kahteentoista kupilliseen keittoa, ja kaksitoista kupillista keittoa merkitsi hyvin usein välttymistä nälkäkuolemalta. Oikeus tupakointiin kuului kapolle (leirin vankien johtaja, joka itsekin on vanki), jolla oli määrätty viikkokiintiö kuponkeja, tai mahdollisesti vangille, joka toimi esimiehenä varastossa tai työpajassa ja joka sai

muutaman savukkeen hyvitykseksi vaarallisesta työstä. Ainoan poikkeuksen muodostivat ne, jotka olivat menettäneet elämisenbalunsa ja halusivat 'nauttia' viimeisistä päivistään. Nähdessämme toverimme polttavan omia savukkeitaan tiesimme hänen jo luovuttaneen. Hän ei enää uskonut jaksavansa jatkaa. Ja jos elämisenbalu oli kerran sammunut, se hyvin harvoin elpyi uudelleen.

Tämä lainaus on kirjan alusta. Toinen lainaus koskee niitä hetkiä ennen keskitysleirin vapauttamista, kun kirjoittajan itsekin teki mieli luovuttaa ja lakata elämästä – koska niin kuoleminen keskitysleirissä tapahtui. Piti vain lakata elämästä. Frankl palaa tekstissään niihin hetkiin ja muistele niitä, jotka lopulta selvisivät keskitysleiristä ja niitä, jotka eivät.

Kahvi ja pulla suosittelee tätä juttua.

Ihminen, joka tiedostaa olevansa vastuussa häntä rakkaudella

odottavasta ihmisestä tai tekemättömästä työstä, ei koskaan voi heittää pois elämänsä.

Tässä omasta mielestäni tiivistettynä Viktor E. Franklinin *Ihmisyiden rajalla*. En ala tulkitsemaan näitä lainauksia enkä vedä niistä yleispäteviä päätelmiä elämään. Jokainen tekköön sen itse, jos kokee sen tarpeelliseksi.

Tuomas Hoffrén

Kaksitoista kupillista keittoa merkitsi hyvin usein välttymistä nälkäkuolemalta.

